

چهارشنبه ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۵ ■ ۲۰۱۶ ■ ۴ می ■ ۱۴۳۷ ■ سال یکم ■ شماره ۷ ■ صفحه ۸ ■ قیمت ۵۰۰ تومان

علل وجودی دولت و ملت در کوردستان (عراق)

چهارچوب یک سرزمین را به وجود می‌آورد.

مفهوم علت وجودی دولت و ملت:

مفهوم «علت وجودی» برگردان اصطلاح Raison detre می‌باشد. این مفهوم بر آن است در کنار عوامل مؤثر در تشکیل یک دولت یا ملت بر این اصل مهم تأکید نماید که فلسفه‌ی بقا و با اندیشه سیاسی دولت در تغهداشت پاره‌های یک ملت باید برچه مبنای استوار باشد که توانایی همگرایی در یک دولت و ملت را در مراحل مختلف، متداوم و مقوم باشد... ادامه در صفحه ۵

Mahmood Mobarakshahi
دانش آموخته جغرافیای سیاسی

امروزه جغرافیدانان سیاسی در تشرییع و تبیین ویژگی‌های حکومت (state) یکی از مؤثرترین علتهای ایجاد و بقای یک ملت و یک واحد سیاسی (کشور) را فلسفه‌ی وجودی و یا علت وجودی دولت می‌دانند. این عامل نقش بسیار پررنگی در فرایند ملت‌سازی و اتصال وهم افزایی دو مقوله‌ی پاتریوتیسم (میهن‌دوستی) و ناسیونالیسم ایفا می‌نماید لذا شناخت مفهوم «علت وجودی» از جانب عناصر یک ملت و سرزمین زمینه‌ی پیوند و احساس وجود به یک ساختار انسانی در

شخصیت بوتر سال "ماهnamه چیا"

۵

دن کیشوت" یا شوره سوار

۴

زن و محیط‌زیست

۳

دفن دوباره‌ی ماموستا قانع

۲

اسپ "نژاد کورد"

۷

چهارمین مجمع عمومی انجمن سبز چیا

بدین وسیله به کلیه اعضای انجمن سبز چیا اعلام می‌گردد که این انجمن در نظر دارد چهارمین مجمع عمومی خود را جهت انتخاب هیات مدیره و بازارس جدید، برگزار نماید.

لذا از داوطلبان کاندیدای هیئت مدیره، درخواست می‌گردد تا تاریخ پنجم خرداد سال جاری بالارائه مدارک شناسنامه‌ای خود به دفتر این انجمن مراجعه فرمایند. / شرایط داوطلبی:

حداقل شش ماه عضور سی انجمن باشد / حداقل سن وی ۱۸ سال باشد / ساکن شهرستان مریوان باشد.

۱۷ سال قلاش خستگی ناپذیر در راه حفاظت از محیط‌زیست

خجسته باد ۲۸ اردیبهشت، سالگرد تاسیس انجمن سبز چیا

عکاس: دانا آذریان

مراسم جشنواره

اگرچه متأسفانه برخی ادارات و ارگان‌های محلی نسبت به انجمن سبز چیا و برنامه‌هایش کم لطفی می‌نمایند، اما این انجمن از یاگاهی بسیار قوی و قادر ترند در میان مردم و انجمن‌های مردمی منطقه و بیشتر انجمن‌های زیست‌محیطی ایران برخوردار است و به برگت این اعتماد و پیوند ناگستینی، اکتوبر انجمن سبز چیا به افقی فراختر می‌نگرد و بخشی از استراتژی بلندمدت خود را حول طرح‌های "بیشترانی بی زبل" و "بیشترانی بی راچی" متمرکز نموده و در این راستا از تمایی آحاد جامعه درخواست می‌نماید به باری فرزندان خود آمده تا مریوان و کوردستان را نمونه‌ی الگویی موفق از "سرزمین بدون زباله" و "سرزمین بدون شکارچی" به ایران و جهان، معرفی نمایم.

قابل تهیه در کتاب فروشی‌های معترف کوردستان

چوله‌که چیا

کامیل داوه‌ری

نیگارکش:
هلهله قادری

مندالانه کوردستان

ناگر نادهن دارستان

روز جهانی زمین پاک

در راستای اهداف این جمیع سبز چیا، به منظور فرهنگ‌سازی و به مناسبت روز زمین پاک، کمیته کودک و نوجوان این جمیع روز ۲ اردیبهشت در اطراف روستای ده ره و ران اقدام به برگزاری مراسمی نمود و یک روز شاد را در دامان طبیعت سپری کردند. بعد از اتمام مراسم روز زمین پاک و در راستای اهداف این

روز، کودکان و نوجوانان حاضر در این مراسم به پاکسازی تغیریگاه و اطراف آن پرداختند و با شعار «زمین خانه ماست، حرمت خانه را نگهداریم» مراسم پایان یافت. شایان ذکر است که گروه کومنوردری این جمیع سبز چیا نیز به همین مناسبت و برای گرامیداشت روز زمین پاک اقدام به کومنوردری و صعود به قله‌های فیله قوس و بیسران نمود. این گروه پس از تجمع در پارک محله داسیران قدیم با حرکت بدسوی کوه فیله قوس پس از یک ساعت به قله کوه رسیدند. دوستان طبیعت دوست چیا از آغاز حرکت تا پایان کار در طول مسیر زباله‌های رهاشده در دامان طبیعت را جمع آوری و به مکان دفن زیلای انتقال دادند.

فاجعه‌ی زیست محیطی سد داریان

وقوع فجایع زیست محیطی در ایران به امری عادی و روزمره تبدیل شده و هر روز به شنیدن اخباری این چنین عادت کرده‌ایم. خشک شدن دریاچه‌ها و تالاب‌ها، خشکیدن درختان چنگلی، تخریب اراضی ملی، شکار بی‌رویه پرندگان، چندين و چند فاجعه زیست محیطی دیگر به صورت روزانه شنیده می‌شود و

متأسفانه اراده‌ای معطوف به تغییر و بهبود در این رابطه صورت نمی‌گیرد در جدیدترین خبر ناخوشایند که این روزها به گوش دوستداران طبیعت رسیده و آنان را سوگوار کرده است این است که روز دوم اردیبهشت شماه نودوبنچ اهالی روستاهای روا را سپریز در حاشیه رودخانه سیروان با پدیده عجیبی مواجه شدند، سطح آب سیروان را لایه‌ای سیاه‌رنگ پوشانده و با گذشت چند ساعت غلطات مواد بیشتر شده و طبق گزارش رسیده از مردم محلی حجم بالای از مواد نفتی وارد رودخانه سیروان شده است.

بنابراین نخست شاهدان در محل، با زیر آب رفتن کارخانه سنت‌شکن روستای روا را این مواد نفتی وارد رودخانه شده است. وارد این مواد به رودخانه ضمن اولوه کردن آب، سبب مرگ گسترده آبریان منطقه شده است. لایه‌ای چرب و روغنی که در فراورده‌های نفتی وجود دارد با تنشین شدن بر روی آب‌شش‌های ماهی در کوتاه‌مدت باعث می‌شود که ماهی

ژینه‌گه، دا مان خود را در دانشگاه پیام نور مریوان گستراند

آشکار است که بلایای انسانی بیشتر از بلاهای طبیعی هستند این اسان، احیای دویاره محیط‌بزیست و برگزاراند سرزنشگی و شادی روزی به آن، عامل مهمی در ایجاد روحیه نشاط و امید در انسان‌هاست. دانشگاه هم جایگاه ویژه‌ای برای بالا بردن سطح سعادت زیست محیطی می‌باشد و در همین راستا جمعی از دانشجویان فرهیخته به پایان احتمام محیط‌بزیست توافقند با تأسیس کانون «زینگه» در دانشگاه پیام نور مریوان، محوطه دانشگاه اقام کردند.

هیئت مدیره جدید کانون فرهنگی هنری فرهنگی

سرازنامه در تاریخ چهارم اردیبهشت ندوپنچ و پیشبرد اهمیت سواد زیست محیطی به طور رسمی آغاز کنند. دبیر این کانون آرمان غفوری گفت: کانون فرهنگی هنری با حضور نماینده فرمانداری و در ساختمان کانون جلسه انتخابات هیئت‌مدیره برگزار شد و در خاتمه جلسه حفظ اساسنامه هیئت‌مدیره این کانون آقایان: ۱- محمود مبارک‌شاھی -۲- صالح علی‌زاده -۳- فاتح (عیو) فدایی -۴- ارش مولودی -۵- عادل درخشانی به عنوان اعضای اصلی هیئت‌مدیره و آقای ایوب غلامی اسامی هدف از تشکیل این کانون حفظ و اشاعه فرهنگ زیست محیطی بین دانشجویان در دانشگاه می‌باشد و خوشبختانه دادشجویان دا سوز زیادی به این سنتیل زینگه آمدند و با کمک هم‌دیگر پشتونهای ایوب مکمل این هدف از حفظ این کانون را دارند. این انجمن اسلامی هدف نگاه زیست محیطی بین این سال و توان کاری اعضا در قاب کمیته‌های: فرهنگی؛ کودکان؛ داستان؛ شعر و آموش در طول ایام هفته (بعد از ظهره) در راستای اهداف تعیین شده به فعالیت مشغول است.

در دوره‌ی کنونی آقای انسور روشن به عنوان مسئول این دوره از فعالیت انجمن انتخاب شد.

هیئت مدیره جدید کانون فرهنگی ادبی مریوان به عنوان مادر همی انجمن‌های این شهر؛

همچنین یکی از انجمن‌های قدیمی کردستان است که در همه‌ی چهارم عمر خود قرار دارد و در کارنامه‌ی پرافتخار خود لیست برگزاری دهه کنگره و صدها سمینار و شب‌شعر و مراسم فرهنگی و ادبی را دارد. این انجمن در چهارچوب اساسنامه‌ی خود و با توجه به تخصص و توان کاری اعضا در قاب

برگزیدگان به ترتیب آراء: ۱- انسور روشن -۲- فاتح مصطفایی -۳- محمد صدیق کریمی -۴- ایوب حق‌بین -۵- احمد بهرامی (بعنوان اعضا اصلی) -۶- عابد حسینی -۷- فریدون بهرامی -۸- اسماعیل امنی -۹- (بعنوان اعضا علی‌البدل مشخص)

این همه حساسیت نابه‌جا و ناروا تا کی و تابه چند؟!

برنامه‌ی آموزشی در خصوص آب، جامعه‌شناسی محیط‌بزیست، نقش معلم در آموزش محیط‌بزیست، بحران‌های زیست محیطی و میزان آبی و وضیعت دریاچه ارومیه و راه‌های میزان آگاهی افراد و ساکنین آن مناطق در رابطه با نفعه بخورد با متابع آبی و استفاده صحیح از متابع آب‌سخاک، برنامه‌ریزی و به محدوده خوده آبریز دریاچه ارومیه قرار دارد چهره به چهره اعضای انجمن سبز چیا و شهراهی دیواندره، پانه و سقز این بار نوبت به دوستان اداره کل محیط‌بزیست استان کردستان در بد از راهی ارومیه با جمع شدن و ارائه مطلب محیط‌بزیستی مرتبط در روستای نیس‌وله و مشارکت بالای مردم به کار خود پایان داد. در پایان برنامه در روزهای ذکر شده پیچ‌هایی که از سوی انجمن سبز چیا در خصوص کارگاه آموزشی تحت عنوان سپیا که مخفف لاتین کلمات آموزش، مشارکت و آگاهی بخشی است دی‌وی‌دی از فعالیت‌های انجمن سبز چیا و پایبریزی شده است.

اداره کل محیط‌بزیست استان کردستان، برگزاری این کارگاه را به عهده انجمن سبز چیا

در خاتمه جا دارد که از زحمات و همکاری اداره آموزش و پرورش شهرستان مریوان و دهیار و شورای روستاهای نیس‌وله گله کارمان‌لند و ... کمال تشرک را داشته باشیم و روحانیه‌های هدف معلمان، دهیار و شوراهای جامعه در سه روز متولی و با ارائه میاخت روز جانشینی در سه روز متولی و با ارائه میاخت متابع آبی، پس‌ماند و کم‌لطفی دیگر مسؤول تا سفه خود را در حفظ و احیای محدوده خوده آبریز دریاچه ارومیه قرار دارد بتواند نقش و سهم خود را در حفظ و احیای دریاچه ارومیه ایضاً می‌نماید اما در این شرایط مشارکت بالای مردم به کار خود پایان داد.

در پایان برنامه در روزهای ذکر شده پیچ‌هایی که از سوی انجمن سبز چیا در خصوص کارگاه آموزشی تحت عنوان سپیا که مخفف لاتین کلمات آموزش، مشارکت و آگاهی بخشی است دی‌وی‌دی از فعالیت‌های انجمن سبز چیا و پوستر و تراکت‌های آموزشی بود در میان حاضرین توزیع گردید.

مکانی مناسب برای ارائه آن دست به چشمین اقداماتی می‌زنند. لازم به ذکر است که کنگره بزرگداشت ماموسنا قانع در سال ۱۳۸۰ در میانوی با حاشیه‌های مخصوص برگزار شدن و بنای آسودگی‌های بصری و بهیچ و جاهزه از آن گردید که تدبیس آن شاعر ملی کورد در میدانی که اکنون به نام شهدای جهاد ماموسنا قانع شاعر بلندآوازه و ملی کورد و نامیده می‌شود، نسب گردد. اکنون بعد از ۱۵ سال با وجودی که جایگاه این ماموسنا در انجام اقداماتی می‌شود، نسب نارسی از می‌شود و مکانی مناسب برای ارائه آن دست به چشمین اقداماتی می‌زنند. لازم به ذکر است که کنگره بزرگداشت ماموسنا قانع در سال ۱۳۸۰ در میانوی با حاشیه‌های مخصوص برگزار شدن و بنای آسودگی‌های بصری و بهیچ و جاهزه از آن گردید که تدبیس آن شاعر ملی کورد در میدانی که اکنون به نام شهدای جهاد ماموسنا قانع شاعر بلندآوازه و ملی کورد و نامیده می‌شود، نسب گردد. اکنون بعد از ۱۵ سال با وجودی که جایگاه این ماموسنا در انجام اقداماتی می‌شود، نسب نارسی از می‌شود و مکانی مناسب برای ارائه آن دست به چشمین اقداماتی می‌زنند. لازم به ذکر است که کنگره بزرگداشت ماموسنا قانع در سال ۱۳۸۰ در میانوی با حاشیه‌های مخصوص برگزار شدن و بنای آسودگی‌های بصری و بهیچ و جاهزه از آن گردید که تدبیس آن شاعر ملی کورد در میدانی که اکنون به نام شهدای جهاد ماموسنا قانع شاعر بلندآوازه و ملی کورد و نامیده می‌شود، نسب گردد. اکنون بعد از ۱۵ سال با وجودی که جایگاه این ماموسنا در انجام اقداماتی می‌شود، نسب نارسی از می‌شود و مکانی مناسب برای ارائه آن دست به چشمین اقداماتی می‌زنند. لازم به ذکر است که کنگره بزرگداشت ماموسنا قانع در سال ۱۳۸۰ در میانوی با حاشیه‌های مخصوص برگزار شدن و بنای آسودگی‌های بصری و بهیچ و جاهزه از آن گردید که تدبیس آن شاعر ملی کورد در میدانی که اکنون به نام شهدای جهاد ماموسنا قانع شاعر بلندآوازه و ملی کورد و نامیده می‌شود، نسب گردد. اکنون بعد از ۱۵ سال با وجودی که جایگاه این ماموسنا در انجام اقداماتی می‌شود، نسب نارسی از می‌شود و مکانی مناسب برای ارائه آن دست به چشمین اقداماتی می‌زنند. لازم به ذکر است که کنگره بزرگداشت ماموسنا قانع در سال ۱۳۸۰ در میانوی با حاشیه‌های مخصوص برگزار شدن و بنای آسودگی‌های بصری و بهیچ و جاهزه از آن گردید که تدبیس آن شاعر ملی کورد در میدانی که اکنون به نام شهدای جهاد ماموسنا قانع شاعر بلندآوازه و ملی کورد و نامیده می‌شود، نسب گردد. اکنون بعد از ۱۵ سال با وجودی که جایگاه این ماموسنا در انجام اقداماتی می‌شود، نسب نارسی از می‌شود و مکانی مناسب برای ارائه آن دست به چشمین اقداماتی می‌زنند. لازم به ذکر است که کنگره بزرگداشت ماموسنا قانع در سال ۱۳۸۰ در میانوی با حاشیه‌های مخصوص برگزار شدن و بنای آسودگی‌های بصری و بهیچ و جاهزه از آن گردید که تدبیس آن شاعر ملی کورد در میدانی که اکنون به نام شهدای جهاد ماموسنا قانع شاعر بلندآوازه و ملی کورد و نامیده می‌شود، نسب گردد. اکنون بعد از ۱۵ سال با وجودی که جایگاه این ماموسنا در انجام اقداماتی می‌شود، نسب نارسی از می‌شود و مکانی مناسب برای ارائه آن دست به چشمین اقداماتی می‌زنند. لازم به ذکر است که کنگره بزرگداشت ماموسنا قانع در سال ۱۳۸۰ در میانوی با حاشیه‌های مخصوص برگزار شدن و بنای آسودگی‌های بصری و بهیچ و جاهزه از آن گردید که تدبیس آن شاعر ملی کورد در میدانی که اکنون به نام شهدای جهاد ماموسنا قانع شاعر بلندآوازه و ملی کورد و نامیده می‌شود، نسب گردد. اکنون بعد از ۱۵ سال با وجودی که جایگاه این ماموسنا در انجام اقداماتی می‌شود، نسب نارسی از می‌شود و مکانی مناسب برای ارائه آن دست به چشمین اقداماتی می‌زنند. لازم به ذکر است که کنگره بزرگداشت ماموسنا قانع در سال ۱۳۸۰ در میانوی با حاشیه‌های مخصوص برگزار شدن و بنای آسودگی‌های بصری و بهیچ و جاهزه از آن گردید که تدبیس آن شاعر ملی کورد در میدانی که اکنون به نام شهدای جهاد ماموسنا قانع شاعر بلندآوازه و ملی کورد و نامیده می‌شود، نسب گردد. اکنون بعد از ۱۵ سال با وجودی که جایگاه این ماموسنا در انجام اقداماتی می‌شود، نسب نارسی از می‌شود و مکانی مناسب برای ارائه آن دست به چشمین اقداماتی می‌زنند. لازم به ذکر است که کنگره بزرگداشت ماموسنا قانع در سال ۱۳۸۰ در میانوی با حاشیه‌های مخصوص برگزار شدن و بنای آسودگی‌های بصری و بهیچ و جاهزه از آن گردید که تدبیس آن شاعر ملی کورد در میدانی که اکنون به نام شهدای جهاد ماموسنا قانع شاعر بلندآوازه و ملی کورد و نامیده می‌شود، نسب گردد. اکنون بعد از ۱۵ سال با وجودی که جایگاه این ماموسنا در انجام اقداماتی می‌شود، نسب نارسی از می‌شود و مکانی مناسب برای ارائه آن دست به چشمین اقداماتی می‌زنند. لازم به ذکر است که کنگره بزرگداشت ماموسنا قانع در سال ۱۳۸۰ در میانوی با حاشیه‌های مخصوص برگزار شدن و بنای آسودگی‌های بصری و بهیچ و جاهزه از آن گردید که تدبیس آن شاعر ملی کورد در میدانی که اکنون به نام شهدای جهاد ماموسنا قانع شاعر بلندآوازه و ملی کورد و نامیده می‌شود، نسب گردد. اکنون بعد از ۱۵ سال با وجودی که جایگاه این ماموسنا در انجام اقداماتی می‌شود، نسب نارسی از می‌شود و مکانی مناسب برای ارائه آن دست به چشمین اقداماتی می‌زنند. لازم به ذکر است که کنگره بزرگداشت ماموسنا قانع در سال ۱۳۸۰ در میانوی با حاشیه‌های مخصوص برگزار شدن و بنای آسودگی‌های بصری و بهیچ و جاهزه از آن گردید که تدبیس آن شاعر ملی کورد در میدانی که اکنون به نام شهدای جهاد ماموسنا قانع شاعر بلندآوازه و ملی کورد و نامیده می‌شود، نسب گردد. اکنون بعد از ۱۵ سال با وجودی که جایگاه این ماموسنا در انجام اقداماتی می‌شود، نسب نارسی از می‌شود و مکانی مناسب برای ارائه آن دست به چشمین اقداماتی می‌زنند. لازم به ذکر است که کنگره بزرگداشت ماموسنا قانع در سال ۱۳۸۰ در میانوی با حاشیه‌های مخصوص برگزار شدن و بنای آسودگی‌های بصری و بهیچ و جاهزه از آن گردید که تدبیس آن شاعر ملی کورد در میدانی که اکنون به نام شهدای جهاد ماموسنا قانع شاعر بلندآوازه و ملی کورد و نامیده می‌شود، نسب گردد. اکنون بعد از ۱۵ سال با وجودی که جایگاه این ماموسنا در انجام اقداماتی می‌شود، نسب نارسی از می‌شود و مکانی مناسب برای ارائه آن دست به چشمین اقداماتی می‌زنند. لازم به ذکر است که کنگره بزرگداشت ماموسنا قانع در سال ۱۳۸۰ در میانوی با حاشیه‌های مخصوص برگزار شدن و بنای آسودگی‌های بصری و بهیچ و جاهزه از آن گردید که تدبیس آن شاعر ملی کورد در میدانی که اکنون به نام شهدای جهاد ماموسنا قانع شاعر بلندآوازه و ملی کورد و نامیده می‌شود، نسب گردد. اکنون بعد از ۱۵ سال با وجودی که جایگاه این ماموسنا در انجام اقداماتی می‌شود، نسب نارسی از می‌شود و مکانی مناسب برای ارائه آن دست به چشمین اقداماتی می‌زنند. لازم به ذکر است که کنگره بزرگداشت ماموسنا قانع در سال ۱۳۸۰ در میانوی با حاشیه‌های مخصوص برگزار شدن و بنای آسودگی‌های بصری و بهیچ و جاهزه از آن گردید که تدبیس آن شاعر ملی کورد در میدانی که اکنون به نام شهدای جهاد ماموسنا قانع شاعر بلندآوازه و ملی کورد و نامیده می‌شود، نسب گردد. اکنون بعد از ۱۵ سال با وجودی که جایگاه این ماموسنا در انجام اقد

دن کیشوت" یا شوره سوار

■ کمال کهنہ پوشی

در شماره ۵ ماهنامه چیا صفحه ۳، مطلبی با عنوان "دن کیشوت های طبیعت دوست" به قلم آقای فرهاد شفیع زاده به چاپ رسیده بود که در این زمینه تذکر چند نکته لازم است. در مطلب ایشان آمده است "علم اصلی فاجعه همان ساختار و زیرینی اجتماعی است" و در ادامه گفته اند که "نجات زمین با تغییر مدادات و الگوهای فردی میسر نیست" و راه حل را در "مبازه زی بامان برای تغییر رادیکال در شیوه تولید، عرضه، مصرف، انتباشت و سود است". ایشان فعالیت های فردی و حتی آن جی اوها را کم اثر، اثرا و حتی به دوستی خاله خرسه تشییب کرده است. شکی نیست که ساختار فرهنگی هر جامعه ای در شکل دهن رفتار آن جامعه مؤثر است، اما این اثرگذاری مطلق است، چراکه اگر چنین باشد پس بشر محکوم ندارد، بروز خواهد بود.

تغییر را از خود شروع کنیم

ساختارها پرقدرت و مؤثرب داما نه قدر متمندتر از خلاقیت و اراده انسان، درنهایت این فرد است که خود انتخاب می کند چه روشی را برای زندگی برگزیند، اگر می خواهید که جهان را ساختارها- تغییر دهیم چه راهی بهتر از این وجود دارد که از خود شروع کنیم. مگر غیرازین است که شرکت های بزرگ محصولات خود را بر اساس ذاته و تمايل مشتریان تولید می کنند؟ اگر افراد و ان جی او ها در زمینه تغییر الگوهای مصرف فرهنگ سازی نکنند، چه راه بهتری وجود دارد؟

تغییرات، یک شیوه با انقلاب و کودتا ایجاد نمی شود

تغییرات مثبت از طریق آن جی او های واقعی، فعلان مدنی و رفت به سوی جامعه مدنی ممکن است و تجربه نشان داده که تغییرات یک شیوه با انقلاب و کودتا در فک مردم ایجاد نمی شود و بعد از مدتی ساختار قبلی در اسماها و رنگ های دیگر خود را باز تولید می کنند. در حالی که آقای دکتر اسماعیل محمدی برخلاف نظر ایشان با اشاره به رویداد سگ آزاری در ایران نقش آن جی او ها و مخصوصاً انجمن سبز چیا را در تغییر الگوهای رفتاری مردم حائز اهمیت می دانند.

ناآگاهی انسان بزرگ ترین بلای خود او و طبیعت است

این تفکرات اعضای یک جامعه است که ساختارها آن را می سازند، پس تغییر ساختارها نیازمند تغییر تفکرات افراد جامعه است. اگر تلاش های فردی و حتی جمعی انسان ها برای ساختار شکنی خلق و باز تعریف ساختارها باید است. پس محاکمه تسلیم در برای آن ها هستیم و دست روی دست بگذاریم تا دستی از غیب برون آید و کاری بکند. کاری که ماندلا، گاندی و دیگران حاضر به انجام آن نشندند. درنهایت این انسان است که هر آنچه کسر شان اوست "نه" بگوید. ناآگاهی انسان بزرگ ترین بلای خود او و طبیعت است. پس فرهنگ سازی، آموزش و ارتقای سطح آگاهی مردم بهترین راه ممکن جهت رهایی از بحران های محیط زیستی است. چه بسیارند آثار هنری و ادبی در شرایط نامساعد خلق شده اند، ساختارها شاید برای انسان های حقیر محدودیت باشند اما برای انسان های بزرگ و خلاق هرگز، بجای هیچ انگاری تلاش، رنج و هزینه های مادی معنوی فعلان مدنی را رسالتمن آین باشد که هر کس هر کجا و به هر نوعی بهانده زوان و خلاقیت خود برای بهبود وضعیت جهان و انسان بکوشد.

در حاشیه زیبایی های مریوان و انتظارات از نشیه چیا

نموده و پسمند را در چمن پارک ها و معابر منطقه و شهر از تبدیل حیاط منزل به مغازه اجتناب نمایند مطمئناً می توان به حضور و گسترش شهروندانی قانون مدار و مسئول و پاسخگو امیدوار بود. پرواضح است شهری با شهروندانی مسئول و پاسخگو در حال و آینده، پدیده هایی هستند که می تواند سیمای فرهنگ و گردشگری مریوان را فراروی کمترین چالشها قرار می گیرد.

چیا به دام مسائل دهن پر کن نیفتند

با این توصیفات می طلبند نشیره چیا به گفتمان سازی بیندیشد، گفتمان آموزش و تربیت شهروندان مسئول و پاسخگو می طلبند چیا به دام مسائل انتزاعی و دهن پر کن نیفتند. می طلبند رویکردی عقلایی و عالمانه به انتقاد و همیاری نهاده های مسئولی چون شهرداری و محیط زیست و دیگر ادارات مسئول بیندیشد. می طلبند چیا به مثاله انجمن چیا، کارهای می باشند و اساساً مستلزم توجه کردن نمی باشند. اما مطمئناً شماری از این پدیده ها در پرورش خود قرار دهد.

گمان می رود از خاص تر از هر شماره نخست تلقی شود. یک شهروندان اگر محیط شهری چیا به یک معلم فرهنگی، اجتماعی، شهرسازی، زیست محیطی مریوان و منطقه مریوان و بر جسته کردن و اتخاذ رویکرد علمی و تنقلات و از جمله تخصیه رایجای چمن و معابر عمومی در طرف نایابون بزید. اگر مالکان خود بینگارد و خوارکی و پسمند خوارکی ها و مهمنت از همه همیاری با نهاده های مسئول خوبی را مسئول و پاسخگو بدانند و خودسرانه جهت پیگیری و رفع آن ها، می تواند چیا را نه تنها در انجام وظایفش موفق بنماید بلکه حضورش را به عنوان نشیره ای ممتاز و راوج بدانند اگر به خاطر حفظ زیبایی محله تائیرگذار، ماندگار بسازد.

کوچه های غیراصولی دومتری و گاه نیم متری و فندان کمترین فضای آموزشی، فرهنگی و ورزشی و معلم بفرجه پارکینگ (نویهار و ادامه موسک دو و شماری دیگری از محلات)، تبدیل رفع این مسائل و پدیده های نازیبایی که بیم

■ اسماعیل محمودی

پنداشته شود، مریوان به خاطر دلایل و عواملی نگران کننده باشد. ازین رو انتظار می رود در رفع این مسائل و پدیده های نازیبایی که بیم شاد گزافه نباشد اگر ادعا شود و حتی چنین یکی از سرزنشهای زیبایی های شهری و شهرهای کردنشین و حتی غرب ایران است. حضور قابل تأمل و تحسین کشگران فرهنگی، مدنی و زیست محیطی در شهر مریوان، انتشار چندین نشیره چیا، ادبی، هنری و اجتماعی، فعالیت شمار نسبتاً چشمگیر این جمیع فرهنگی، ادبی، ورزشی در جاذب و فضای گردشگری منحصر بفرد شهر و اطراف مریوان، مراعات اصول شهرسازی در چندین محله شهر شاهزاده از جمله علم، مردوخ، موسک، بهاران یک و دو و غیره) و نیز وجود فضای سبز نسبتاً قابل قبول در زمرة عوامل و دلایلی هستند که این شهر را به یکی از زیباترین، جاذب ترین و سرزنشهای ترین شهرهای مناطق کردنشین و غرب ایران بدل ساخته است و ازین روزه مرمدم مریوان، مسئولین و کشگران عرصه عمومی و خاصة نشیره چیا، انتظارات بیشتری می رود.

sherko kanisanani

آن می رود در آینده، سیما و فضای شهر و منطقه را با چالش های فرهنگی و شهری و اصولی ترین محلات شهر می تواند دخل بشد و زیست محیطی مواجه شود، مسئولانه (وروودی موسک دو و دیگر محلات اصولی برخورد شود و در رفع آن ها رویکردهای عقلایی اتخاذ شود.

تبديل فضاهای تنفسی و شهری برخی از محلات به پارک های فرهنگی مانند محله مردوخ و دیگر محلات، تبدیل خودسرانه زمین های کشاورزی به مسکونی و عدم رعایت از ظرف نایابون تخصیه را بیرون آورده و مصرف

باشیسته است مغفول نماند در کنار زیبایی های این شهر، این روزها می توان مسائل و پدیده هایی را مشاهده نمود که فارغ از اینکه

■ امید رشیدی

در روزهای تعطیل بهاری جمعیت زیادی از شهرا به دامن طبیعت روانه می گردد. به راستی مردم چرا به طبیعت پناه می بینند؟ آیا از انواع آلدگی های شهری و زندانی که با آهن، آجر و سیمان به دور خود تبدیل آنند و یا عاشق طبیعت و زیبایی های آن هستند؟ یا می خواهند از هاوی پاک، موسیقی آب و نعمه پرندگان لذت ببرند یا به عبارت بهتر ارتباط روحی و عمیق با طبیعت انجیزه این سفر است؟ اگر چنین است پس این همه تخریب زیست محیطی از قبیل قطع درختان، چادرانشتن حجم زیادی از زباله، کنده گلهای لگدکوب کردن گیاهان و چمنزارها، آلوهه نمودن آبها، شکار حیوانات و افروختن آتش روی سیزه زارها ناشی از چیست؟

تفريح یا تخریب؟!

از آن بی مسئولیت باشد، باید بی سعاد تلقی را باشند و نیز مسئولیت نسبت به محیط زیست را بسیاری پاره می زندند و البته واضح است که از آن می معنی بودن منانع عمومی حتی در بین جانواری می رساند. منافع مسانعه ای که این جانواری از این زمینه زندگی می کند که بدون همراهی تویید کرده اند که ممکن است کیلومترها دورتر از ما زندگی کنند، چگونه ممکن است طبیعت و انسان هایی که در جهان را بازی می کنند، چگونه ممکن است که این زمینه زندگی را برای این همه تخریب شود. بی مسئولیتی نسبت به محیط زیست به جایی پاره می زندند. غذا، لباس و سایر امداد زیور اسفل، مورچه و دیگر جانواری که به صورت جمیع به شکار می پردازند، وجود دارد؛ در حالی که ما داعیه اشراف مخلوقات را کشیم، انسان به معنای واقعی خود را که شرایط زندگی را برای ما مهیا می کنند، زندگی خود را بی ارتباط با آن ها تصور نمی کرد، اما آیا آن هایی را که هر جا می روند از همین تعریف اشتباه از محیط زیست، سازگاری زوال انسانیت می پاشند. تلاش برای فهم و درک این تضادها شاید کلید حل مشکلاتی باشند که بجز این تضادها این قدر نموده است. باشند که "بچار هویت" و "بچار حیطه زیست" نام دارند.

وقاحت هم حدی دارد!

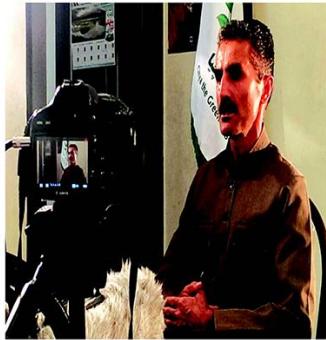
این که ما کوچه، خیابان، مکان های عمومی، رودخانه ها و چالش های زیستگاه خود می پردازیم، کسی که به تخریب زیستگاه خود می پردازد، زباله هایش را در طبیعت رها می سازد و در مقایل دیدگان ناظران با تبر به جان درختان از آنجایی که به طور مستقیم در تملک شخصی این همیشه می شود، کسی با دیده تحقیر به این نگرد و به او تذکر نمی دهد و این رفتارش کم کم امری عادی تبدیل شده و همچنان با جسارت این تعریف اشتباه از محیط زیست است که بخوبی می شود در زمرة انسان قلمداد نمود؟ باشند که "بچار هویت" و "بچار حیطه زیست" نام دارند. ممکن است درخنی را که اکسپریم اچ گونه تنفس ما را فراهم می کند، بخشی از وجود خود ندانیم کار دست می زندند. برخی دیگر برای ارضی غیری سیری ناندیز خوردن کتاب و گوشتش است که این کار در خانه خودمنان که رانپرخانه رنگینی در اختیار داریم، نمی نامیم؟ آیا دقت نموده اید که با هر بار افروختن آتش حادق این رسم تمریع از مساحت سرسبزی سرز منعنای می کاهیم؟ اگر مدع از رفتن به طبیعت نفس های پاک باشد، چرا گاهی دود ناشی از آتش و کتاب همچون ابری آسمان تفریح کنان می پوشاند؟ اگر هم هدف از این کار دست می زندند. برخی دیگر برای ارضی غیری سیری ناندیز خوردن کتاب و گوشتش است که این کار در خانه خودمنان که رانپرخانه رنگینی در اختیار داریم، نمی نامیم؟ آیا دقت نموده اید که با هر بار افروختن آتش حادق این رسم تمریع از مساحت سرسبزی سرز منعنای می کاهیم؟ اگر مدع از رفتن به طبیعت نفس های پاک باشد، چرا گاهی دود ناشی از آتش و کتاب همچون ابری آسمان تفریح کنان می پوشاند؟ اگر هم هدف از این کار دست می زندند. برخی دیگر برای ارضی غیری سیری ناندیز خوردن کتاب و گوشتش است که این کار در خانه خودمنان که رانپرخانه رنگینی در اختیار داریم، نمی نامیم؟ آیا دقت نموده اید که با هر بار افروختن آتش حادق این رسم تمریع از مساحت سرسبزی سرز منعنای می کاهیم؟ اگر مدع از رفتن به طبیعت نفس های پاک باشد، چرا گاهی دود ناشی از آتش و کتاب همچون ابری آسمان تفریح کنان می پوشاند؟ اگر هم هدف از این کار دست می زندند. برخی دیگر برای ارضی غیری سیری ناندیز خوردن کتاب و گوشتش است که این کار در خانه خودمنان که رانپرخانه رنگینی در اختیار داریم، نمی نامیم؟ آیا دقت نموده اید که با هر بار افروختن آتش حادق این رسم تمریع از مساحت سرسبزی سرز منعنای می کاهیم؟ اگر مدع از رفتن به طبیعت نفس های پاک باشد، چرا گاهی دود ناشی از آتش و کتاب همچون ابری آسمان تفریح کنان می پوشاند؟ اگر هم هدف از این کار دست می زندند. برخی دیگر برای ارضی غیری سیری ناندیز خوردن کتاب و گوشتش است که این کار در خانه خودمنان که رانپرخانه رنگینی در اختیار داریم، نمی نامیم؟ آیا دقت نموده اید که با هر بار افروختن آتش حادق این رسم تمریع از مساحت سرسبزی سرز منعنای می کاهیم؟ اگر مدع از رفتن به طبیعت نفس های پاک باشد، چرا گاهی دود ناشی از آتش و کتاب همچون ابری آسمان تفریح کنان می پوشاند؟ اگر هم هدف از این کار دست می زندند. برخی دیگر برای ارضی غیری سیری ناندیز خوردن کتاب و گوشتش است که این کار در خانه خودمنان که رانپرخانه رنگینی در اختیار داریم، نمی نامیم؟ آیا دقت نموده اید که با هر بار افروختن آتش حادق این رسم تمریع از مساحت سرسبزی سرز منعنای می کاهیم؟ اگر مدع از رفتن به طبیعت نفس های پاک باشد، چرا گاهی دود ناشی از آتش و کتاب همچون ابری آسمان تفریح کنان می پوشاند؟ اگر هم هدف از این کار دست می زندند. برخی دیگر برای ارضی غیری سیری ناندیز خوردن کتاب و گوشتش است که این کار در خانه خودمنان که رانپرخانه رنگینی در اختیار داریم، نمی نامیم؟ آیا دقت نموده اید که با هر بار افروختن آتش حادق این رسم تمریع از مساحت سرسبزی سرز منعنای می کاهیم؟ اگر مدع از رفتن به طبیعت نفس های پاک باشد، چرا گاهی دود ناشی از آتش و کتاب همچون ابری آسمان تفریح کنان می پوشاند؟ اگر هم هدف از این کار دست می زندند. برخی دیگر برای ارضی غیری سیری ناندیز خوردن کتاب و گوشتش است که این کار در خانه خودمنان که رانپرخانه رنگینی در اختیار داریم، نمی نامیم؟ آیا دقت نموده اید که با هر بار افروختن آتش حادق این رسم تمریع از مساحت سرسبزی سرز منعنای می کاهیم؟ اگر مدع از رفتن به طبیعت نفس های پاک باشد، چرا گاهی دود ناشی از آتش و کتاب همچون ابری آسمان تفریح کنان می پوشاند؟ اگر هم هدف از این کار دست می زندند. برخی دیگر برای ارضی غیری سیری ناندیز خوردن کتاب و گوشتش است که این کار در خانه خودمنان که رانپرخانه رنگینی در اختیار داریم، نمی نامیم؟ آیا دقت نموده اید که با هر بار افروختن آتش حادق این رسم تمریع از مساحت سرسبزی سرز منعنای می کاهیم؟ اگر مدع از رفتن به طبیعت نفس های پاک باشد، چرا گاهی دود ناشی از آتش و کتاب همچون ابری آسمان تفریح کنان می پوشاند؟ اگر هم هدف از این کار دست می زندند. برخی دیگر برای ارضی غیری سیری ناندیز خوردن کتاب و گوشتش است که این کار در خ

شخصیت برتر سال "چیا"

شاره: ماهنامه چیا به مناسبت سالگرد تأسیس
رسمی انجمن سبز چیا، هرساله در شماره‌ی
اردیبهشت خود می‌خواهد شخصیت برتر
زیست‌محیطی مناطق کوردنیشین را در یک
سال از دیدگاه خود معرفی نماید. در این راستا
آقای محمدناجی حیدری کانی سانانی
به عنوان شخصیت برتر چیا از سوی شورای
سردبیری برای سال ۹۵-۹۶ انتخاب شده‌اند.
ایشان در سال-هشتم (ه.ش) در روساتای کانی سانان
از توابع شهر مریوان به دنیا آمدند.
صبر بسیار باید پدر پیر فلک را
تا دگر مادر گیتی چو تو فرزند بزاید

یار نسمه و سوتون استوار محیط‌زیست، یاور
راست قامت و راست باور و راستین طبعت،
کسی که کمر همت به حفظ مقاهم بالای
آفرینش الهی را از خردی بسته و با تشکیل
انجمن سبز چیا، از همان ابتدای سنتونی اساسی
در پیکره‌ی تازه به دنیا آمدیه چیا شد. محمد
ناجی همراه با هم‌کیشان و یاران خود در
اندیشه‌ی نجات خسروان طبیعت - همان‌گونه
که آراسته‌ی نام ایشان است - به صفت انجمن
سبز چیا پیوسته و سکان این کشتنی نجات را
در تلاطم سالیان سخت چیا به دست گرفتند.
ایشان با باور خود به مفهوم "مقاآمت
زندگیست" تا به آرامش رسیدن کشتنی چیا از
پای ننشستند و آرامش خود را فدای به آرامش
رسیدن راهی کردند که رو به روشنایی،
همزیستی، دوستی و مهربانی است.

محمد ناجی جیدری کانی ساناتی از دور زمانی قبل از به ثبت رسیدن رسماً انجمن سبزی چیا، جایگاهی مستحکم و رضایای سبز از خود داشته و از آن زمان نیز که رسماً انتخابات هیئت مدیره برگزار می شود، در گود مدیران و به عنوان مدیرعامل انجمن سبز چیا زندگی خود را وقف به ثمر رساندن مفاهیم والای حفاظت و ترمیم طبیعت کرد. ایشان با مطالعات گسترده خویش در زمینه های مختلف، راهنمایی عالی، استادی وصفناشدنی و نویسندهای چیره دست و ریزبین بوده و نظر به گستردگی دایره لغات زبان کوردی در ایشان آشنازی با انواع رستنی ها و جانوران و سیلایت قالم به زبان فارسی، همواره نقش دایره المعارف اعضاً انجمن را به خوبی ایفا نموده اند.

محمد ناجی حیدری کانی سانانی را نه فقط در نوشتار بلکه در کسوت فرماندهای شش دانگ در میدان های عمل می باشد دید. ایشان را آنگاه که با ابزارهای ابداعی خود در کارزار آتش و چنگل، با کولهای از تخریب، دوراندیشی، نظم و بخجه ای از وسایل کمکی در ردیف اول خاموش نمودند. آتش بدم می باشد دید.

محمد ناجی را آنگاه که بال های خمی پرنده ای رنجور را با مهربانی التیام می بخشد و با آهنگ دل نشین کلامش از تازه های علم و فناوری در رابطه با بهبود نباتات و زندگی جانوران حرف می زند باید دید. کلام مهربان ایشان البته در برابر حرف های ناحق، ناعادلانه و غیر اصولی است.

به پاس 17 سال رنج و طاقت برای سربا
تنه‌گاه داشتن انجمن سبز چیا و به خاطر
تلash های بی دریغ ایشان در راه التیام دردهای
این سرزمین و جهد ایشان جهت شکوفایی و
پیشرفت آن، آقای محمد ناجی حیدری کانی
سنانی به عنوان شخصیت برتر زیست محیطی
سال از سوی شورای سردبیری انجمن سبز چیا
انتخاب شده و از امیدواریم راه ایشان همواره
ادامه داشته باشد.

به عنوان سیر حائل در جنگ‌های ایرانی -
یونانی و رومی، حمله اعراب و مغول، تغییر
دموگرافی و مهاجرت‌های اجباری در زمان
صفویه، سرکوب و قتل و عام مردم و
رهبرانشان در اوخر قرن نوزده و قرن بیستم،
انفال و حلبچه و مهاجرت میلیونی دهه نود
میلادی و خدمه وعدم وفا به عهد از جانب
دشمنان و نهایتاً تشکیل اولین دولت منطقه‌ای
در بخشی از خاک کورستان بعد از قرن‌ها
مقاومت و سرکوب، از جمله خاطرات تلح
وشیرنی است که تاکنون همبستگی این ملت
را تداوم بخشیده است.

نقش مهم عوامل معنوی بر علت وجودی دولت و ملت در کوردستان

عوامل مذکور که در دو قالب عوامل مادی و عوامل معنوی تقسیم‌بندی می‌شوند، پتانسیل و زمینه‌ی قوی جهت ایجاد ملت و دولت واحد در میان کوردها را تقویت و روآمد کرده است.

زان گاتمن پدر چغرافیای سیاسی مدرن، در کتاب اذاعان بر عوامل مادی تشکیل‌دهنده یک ملت، بیشترین تأکید خود را بر عوامل معنوی ملت، یا آیکون‌گرافیک می‌گذارد. دین و آیین، آداب و رسوم باورهای مشترک در این قالب دسته‌بندی می‌شوند. اکثریت قاطعه چغرافیدانان سیاسی ایران، مهتم‌ترین عامل وجودی این کشور از زمان تشکیل دولت صفوی در سال 1501 م تاکنون را مذهب تشیع اثنی عشری می‌دانند و همین عامل را اصلی‌ترین عامل تداوم و بقا کشور و دولت در ایران می‌دانند.

در کورستان عراق آگاهی نسبت به علت وجودی دولت و احساس و عواطف نسبت به هویت ملی در حد بالایی در میان مردم وجود دارد. هرچند این پنطاسیل به صورت خودجوش در میان کوردها وجود دارد اما به صورت رسمی و کانالیزه شده چنان که شایسته است از جانب مقامات رسمی اقليم کردستان، تبیین و فرآگیر نشده است. در این مدت به جای کانالیزه نمودن احساسات ملی، عواطف حزبی غلیان داشته است. البته حضور دشمن مشترک (داعش) در این واخر به طور چشمگیری علت وجودی دولت و ملت را تداعی و مظاهر نمود.

ین انجمن (1395-1378)، متأسفانه هم چنان شاهد این نامهربانی‌ها در حق انجمن هستیم به‌گونه‌ای که حتی اجازه‌نیصب نظرهای انجمن و اجازه‌برگزاری مستقل مراسماتش داده نمی‌شود و از سوی بعضی از رگان‌های دولتی بسیار تنگنظرانه نگریسته می‌شود اما آنچه در این وادی بسیار شیرین،

علل وجودی دولت و ملت در کور دستان (عراق)

هم بیمان صادق یکی از علل وجودی ملت و دولت در میان کوردها می‌باشد.

۶- آداب و رسوم مشترک: جشن‌ها و مراسمات تاریخی همچون نوروز، لباس کوردی، اغذیه و مراوادات اجتماعی با اندک تفاوتی در تمامی بخش‌های کورستان زمینه‌ی پیومند فرهنگی و تاریخی را فراهم ساخته است.

۷- نژاد و ریشه تاریخی مشترک: امروزه، غالب محققین و متخصصان مسائل کردستان، کردها را از لحاظ ریشه نژادی به مادها منتبس می‌نامیند و عموم مردم کورستان نیز خود را وارث فرهنگ و تمدن ماد قلمداد نموده، و در

نام نداری اسامی فرزندان خود و همچنین مراکز تجارتی و فرهنگی از واژه «میدیا» به‌فوایر استفاده می‌نمایند و در زبان محاوره‌ای و نوشته‌های کردی، بجای ذکر نام دیاربکر (بزرگترین شهر کردستان ترکیه)، از واژه‌ی «آمد» استفاده می‌نمایند.

8- خاطرات سیاسی مشترک: تاریخ هر ملت سرشار از خاطرات تلخ و شیرین سیاسی است که در ذهنیت مردمان آن در نسل‌های مختلف و در قالب‌های مختلف بازتعریف و انتقال می‌یابد. ملت کورد به عنوان یکی از قدیمی‌ترین ملل خاورمیانه در تاریخ پر فراز و نشیب خود، رویدادهای را ثبت نموده است که مدت‌هاست به عنوان خاطرات سیاسی مشترک حس همنوایی را در میان این ملت تداعی می‌نماید. استفاده از سرزنشیشان

A photograph of a white flag with a green logo and Arabic text 'ونیکم' (Wonyikm) on a vehicle. The flag is mounted on a pole, and the vehicle has a red body with the same text. The background shows a clear blue sky.

خرد فرهنگ‌ها تشکیل یافته است. هر یکی از گویش‌ها یا به تعبیر دیگر هر یکی از زبان‌ها گویشوران آن، درجای خود و با توجه به مقتضیات زمانی و مکانی، نقش پررنگی بـ کلیت سیستم فرهنگی و ادبی کردستان داشته‌اند. برای نمونه تا قبل از تثبیت قدرت در امارات بایان (سلیمانیه) در قرن هیجدهم میلادی، غالب ادبیان و شعرای کردستان ایران و عراق به گورانی (هورامی) شعر سروده‌اند هرچند خود این شاعران هورامی زبان نبوده‌اند.

3- حس مکانی تعیق یافته: تعلق خاطر به سرزمین و زادگاه که از آن به حس مکانی تعییر می‌شود نقش پررنگ در غلیان عرق وطنی نسبت به زادبوم و میهن در افراد وجود می‌آورد. این حس تعیق یافته در میان کوردها در مظامین ادبی و موسیقایی فداکاری در راه وطن به شکل بسیار زیبایی تظاهر یافته است.

۴- آیین یاورهای دینی مشترک: آیین یاورهای دینی از جمله عوامل مهمی است که در فرایند ملت‌سازی نقش زیادی ایفا نماید بازتعریف و بازسازی ملت یهود در کشور اسرائیل بر پایه عامل دینی و به تأسی اموزه‌های مشترک یهودی بوده است.

۵- القای وجود دشمنان مشترک، انزو و عدم هم پیمان صادق: حسن مظلومیت حق کشی نسبت به کوردها و قتل و عامه‌های دسته‌جمعی همچون انفال و حلبچه و عده

A photograph showing a hillside covered in green grass and some small trees. The sky above is a clear, pale blue.

کوردستان از جمله مناطقی است که از زمینه تشكیل دولت‌های جدید در خاورمیانه تقسیم آن میان چند کشور، مردمش با علم و هویت فرهنگی و چغایی خود، ناسیونالیستی هستند. نمونه‌ای دیگر از علل تکپایه بدن فلسفه‌ی وجودی دولت تأکید بخش‌های ربری و شرقی شبه‌قاره هند بر عامل مسلمان بدن در توجیه جدایی و استقلال از دیگر کوردی که از آن تحت عنوان «کوردايته» می‌شود و این مفهوم در قالب عوامل مادی معنی بقا و استقرار ملت و دولت بدنده می‌شود. رمز ماندگاری و تداوم حیات فرهنگی و سیاسی ملت کوردستان می‌باشد.

اسیونالیسم؛ مهم‌ترین علل مهم‌ترین عوامل فلسفه جوادی ملت و دولت در وجودی ملت و دولت کوردستان نوردستان

۱- سرزمین مشترک: کوردها به گواهی تاریخ مردمانی بومی در سرزمینی که از به عنوان زاگرس و مزوپوتامیا یاد می شودندگی نموده اند. آگاهی و علم به این حقیقت تاریخی مردمان کورد را به آینین و زبان مذهبی نسبت به سرزمین آبا و اجدادی حساستی نماید و حس تعلق به همنوع، زمینه همگرایی در میان ملت کورد را فراهم می سازد.

۲- زبان و ادبیات مشترک: در تحقیق بررسی زبان و فرهنگ کردی، باید نقشه سیستماتیک و کل نگر را در نظرداشت ز فرهنگ و زبان کردی در کلیت خود، مجموعه ای به هم مرتبط و مکمل توجه به تعاریف و دیدگاه های گوناگون در تطبیق با مفهوم علت وجودی دولت می توان من مفهوم را به زبان ساده چنین تعریف نمود: ملت وجودی یا فلسفه وجودی دولت جمیعه عوامل است که پاره های یک ملت با مهروندان یک کشور را مجاب می نماید خود در قالب ساختاری انسانی و سیاسی با توجه و پیزگی های مشترک، تعریف نمایند و لذا سلفه وجودی دولت و ملت همچون یک یکسانی عمل خواهد کرد که باشندگان یک مرتزمه ای را در استقرار و تداوم و بقاء عمر ملت کشور به هم دیگر متصل می نماید.

دامه ۱۷ سال...

جنبیش "چه کی سهوز"، چیا
را آوازه‌ی خاص و عام
نمایند.

- کمیته بحران و حوادث (اطفای حریق، پیشنهاد انجمن سبز چیا، اولین نشست این تشکل‌ها در تاریخ ۹۴/۵/۲۳ در شهر مریوان برگزار، انتلاف "انجمان‌های زیست محیطی رازگرس" تشکیل شده و نشست دوم خود را در شهر کرمانشاه در تاریخ ۹۴/۷/۳ برگزار نمود.
- کمیته حمایت از حیوانات همچنین در ادامه فعالیت‌های روزمره و مستمر خود و تأکید بر اهمیت حفظ و پژوهش
- کمیته تحقیقات و پژوهش
- کمیته ورزش
- کمیته زنان
- کمیته حمایت از حیوانات
- سیل و زلزله و ...)
- کمیته بحران و حوادث (اطفای حریق،

درین و راهی، روشن ۱۰۰ متر
قهرمان تالاب ایران را در پخش مشارکت‌های
مردمی را از آن خود کند.
آنچه رفت، گوششای کوچک از اقدامات و
فعالیت‌های شبانه‌روزی اعضاي پر تلاش
اجمن سبز چیا در قالب:
- کمیته هنری (عکس، فیلم، ثناور و...)
- کمیته فرهنگی (نشریات، آموزش،
مشارکت مردم و...)
- کمیته اجرایی (برگزاری همایش و
سمینار، پاکسازی محیط زیست،
نها کارهای...)

شهره و آوازه‌ی انجمن سبز چیا و عمل‌گردانش، روزه‌ی روز در سراسر ایران می‌پیجند به عنوان انجمن برتر استان از سوی استاندار و اداره کل حفاظت محیط‌زیست است انتخاب شده است. اکنون کمتر نشست جلسه‌ای منطقه‌ای و ملی در ایران برگزار می‌شود که چیا یکی از مدعیون، سخنران ارائه‌دهنده مقاله‌ی یا برنامه‌نیاشد (بنی به سفارش سازمان حفاظت محیط‌زیست ایران، ای انجمن برنامه‌های پیشنهادی و اصلاحی خود را برای برنامه پنج ساله ششم توسعه ایران پیش‌بینی کرد) بخش محیط‌زیست ارائه نمود چیا همچنین به اجلس بین‌المللی تغییرات آب و هوایی پاریس در سال ۱۳۹۴، پیشنهاد تشكیل سازمان جهانی بلوط سبز را ارائه نمود.

حاماھے "رۇچىكم بۇ زەنیار

A black and white photograph showing a group of approximately ten men in a rural, open-air setting. They are standing around a large, sprawling pile of numerous bird cages, mostly made of wire mesh. Some cages contain birds, which are visible as small dark shapes inside. The men are dressed in casual clothing, including t-shirts, shorts, and caps. The background shows a dry, hilly landscape under a clear sky.

سیس جمهور و ریس سازمان حفاظت محیط‌زیست ایران، مقام اول جایزه ملی با توجه به ضرورت اتحاد هم‌اندیشی پرداختن به بحران‌های زیست‌محیط محیط‌زیست ایران را دریافت نماید.

